

De inhoud van de grijze klikeo moet omlaag. De GAD daagt de Gooi en Vechtstreek uit om zonder restafval te leven. „Dat is te doen”, zegt Daniël Walkot, manager van het regionale afvalinzamelbedrijf.

Interview

Afval bestaat niet

Susanne van Velzen
s.van.velzen@hollandmediacombinatie.nl

Bussum * Twee grote foto's aan de muur van zijn kantoor schetsen de rigoureuze veranderingen in de afvalwereld simpel maar treffend. Het zijn luchtopnamen van het GAD-complex bij Crailloo in Hilversum. Op de linkerfoto, een zwart-wit opname uit 1970, zie je een groot gebouw grenzend aan de spoorlijn. Daniël Walkot (43) loopt naar de foto. „Hier kwam al het afval uit de regio op één hoop en werd per trein afgevoerd om allemaal verbrand te worden.” De manager van de GAD doet een stap naar rechts en wijst naar de grote kleurenfoto, een opname van dit jaar. „Hier in dit nieuwe zwarte gebouw wordt het plastic verzameld.” Zijn vinger glijdt langs de andere gebouwen op de foto. Hij somt op. „Dit gebouw is voor al het groenafval, zoals etenresten en tuinafval. Daar ligt het ijzer. Deze 28 groene containers zijn het scheidingsstation waar inwoners hun

oude spullen kunnen brengen. Matrassen, computers, kasten en nog veel meer wordt hier apart ingezameld. En dit is het overlaadstation waar nu het afval uit de grijze klikeo's verzameld wordt. Een heel stuk kleiner dan vroeger hè? Er is al veel minder restafval.” Walkot kijkt tevreden.

Aardappelschillen

Scheiden is het toverwoord. Glas gaat in de glasbak, etenresten in de gft-container, plastic- en metaal verpakkingen en drinkpakken in de speciale zakken. „De tijd dat al het afval op een hoop gegooid werd is gelukkig voorbij. Eigenlijk bestaat afval helemaal niet. Je kunt met alles wat we ophalen hele waardevolle dingen doen. Er nieuwe producten van maken. Zelfs het restafval dat uiteindelijk verbrand wordt levert nog energie op. Daar moeten we de inwoners nog bewuster van maken. Het heeft echt zin om je plastic apart in te leveren en je aardappelschillen in de groenbak te gooien.” Het levert de GAD ook geld op en dat vloeit uiteindelijk terug in de portemon-

Afval scheiden in bakken onder de gootsteen.

FOTO HMC

GAD-manager Daniël Walkot: „Gooiers brengen heel enthousiast hun oude spullen.”

nee van de inwoners van de regio. Daniël Walkot is sinds februari dit jaar manager van de GAD, het afvalbedrijf in Bussum dat al het huisvuil („we legen 16.000 klikeo's per dag”) ophaalt in het Gooi en de Vechtstreek. Hij studeerde civiele techniek, werkte bij verschillende gemeenten en Rijkswaterstaat voordat hij vijf jaar geleden bij de GAD in Bussum in het afval terecht kwam.

Idealisme

„De hele transitie in de afvalwereld spreekt me enorm aan. We moeten van een lineaire naar een circulaire economie. De lineaire economie is een groot probleem. We produceren en consumeren er op los. En wat doe je dan met al je afval? We kunnen de keten sluiten door te recyclen. Van weggegooid naar hergebruik. Helemaal geen afval is een utopie, maar zo min mogelijk is een mooie uitdaging. Ik kom graag in actie om echt te zorgen voor een duurzamere maatschappij, een schonere wereld. Alles wat op deze aarde bloeit en groeit moet een keer op. Laten we dat moment zolang mogelijk uit proberen te stellen zodat generaties na ons ook nog kunnen genieten. Daar neem ik verantwoordelijkheid voor. Mijn drive is niet alleen geld verdienen, idealisme is mij niet vreemd”, lacht Walkot. Om die doelen te bereiken doet de GAD een dringend beroep op de

inwoners van het Gooi en de Vechtstreek om hun afval nog beter te scheiden. Op 11 november start de actie 100-100-100 (zie kader op de pagina). Nu hebben inwoners gemiddeld 232 kilo restafval per jaar. Dat hoopt de GAD terug te dringen tot een fractie hiervan. Een hoeveelheid van maximaal vier vuilniszakken per jaar moet mogelijk zijn. Restafval is het afval dat in de grijze vuilcontainer terecht komt en verbrand wordt. Daar zit vaak veel afval tussen dat in de bak voor glas, plastic, papier of groen thuishoort. We doen het in deze regio al helemaal niet slecht, constateert Walkot. „Het Gooi heeft een echte brengcultuur. Het is altijd druk op onze vier scheidingsstations. Tussen de 500.000 en 600.000 bezokers per jaar. Mensen brengen heel enthousiast hun oude spullen. Daar ben ik echt heel blij mee. Je ziet ook een opvallend grote markt in kringloopwinkels hier. In allerlei prijsklassen. Mensen zijn hier behoorlijk milieubewust. Misschien wel omdat ze in zo'n prachtige omgeving met veel natuur wonen. Daar willen ze nog lang van genieten.”

Grachten

Het is nog maar ruim honderd jaar geleden dat het inzamelen van afval in Nederland startte. „Dat begon in de grote steden waar afval in die tijd gewoon op straat en in

de grachten gegooid werd. Allerlei ziektes staken daardoor de kop op. De overheid heeft toen ingegrepen door de zorg voor het inzamelen van het afval als een plicht bij de gemeenten neer te leggen. Die zorgplicht geldt nog steeds. Tientallen jaren werd het afval gedumpt op grote bergen in het hele land. Omdat de ruimte voor stortplaatsen op raakte is zo'n 25 jaar geleden overgestapt op het verbranden van vuil.”

Oude mobieltjes

Het Gooise restafval ging jarenlang per trein van het overlaadstation bij Crailloo in Hilversum-Noord naar Wijster. Sinds juli gaat het naar Coevorden, naar een bedrijf waar de GAD een nieuw contract mee gesloten heeft. „Ze halen elektriciteit uit het restafval. En de warmte die vrij komt wordt in de industrie afgezet of gebruikt om huizen te verwarmen. We hebben de hoeveelheid restafval in het Gooi al teruggebracht van 150 miljoen naar 50 miljoen kilo per jaar. Uiteindelijk moet het 25 miljoen kilo worden.” Bijna alles is her te gebruiken. Van Afval naar Grondstof, is de boodschap die groot op de vuilniswagens van de GAD staat. „Onze oude mobieltjes brachten we massaal naar Afrika waar ze nog goed genoeg waren om opnieuw te gebruiken. Nu zamelen we ze apart in. En halen we de aardmetalen die erin

zitten eruit. Die raken namelijk op.” Volgens Walkot bestaan er veel misverstanden over het verwerken van afval. „Textiel gaat niet, zoals vaak gedacht wordt, allemaal rechtstreeks naar arme mensen in Afrika. Het wordt onder andere in Amsterdam gesorteerd. Een deel gaat inderdaad naar goede doelen, maar veel textiel wordt verkocht aan Azië, Pakistan bijvoorbeeld. Kapotte sokken worden zo hergebruikt als vulling voor knuffels. Ook matrassen worden uit elkaar gehaald en als vulling in autostoelen verwerkt.” Van het groente, fruit- en tuinafval is jarenlang compost gemaakt. Sinds dit jaar gaat de inhoud van de Gooise groene klikeo's naar het bedrijf Indaver in Alphen aan den Rijn, waar er groen gas van gemaakt wordt. „Van de resten wordt nog wel compost gemaakt. Daarom is het belangrijk dat er geen verkeerde spullen in de groene bak gaan.” Walkot kijkt tevreden: „Het gft-afval uit het Gooi is mooi, krijg ik altijd te horen.”

Lage olieprijs

De ingezamelde plastic- en metaal verpakkingen en drinkpakken (pmd) gaan naar het bedrijf Suez in Rotterdam, waar het gescheiden wordt. „Metaal is er heel simpel met magneten uit te vissen. Van blikjes worden nieuwe blikjes gemaakt of het wordt gebruikt om

bijvoorbeeld fietsen van te maken. Het papier van de drankverpakkingen wordt in Limburg gerecycled tot nieuw papier. Het plastic is wat lastiger. Er zijn zes verschillende soorten plastic. Die worden van elkaar gescheiden. En van bijna iedere soort kunnen nieuwe pro-

ducten gemaakt worden. We hebben op dit moment wel last van de lage olieprijs waardoor het goedkoop is om nieuw plastic te maken. Een klein deel van het ingezamelde plastic wordt verbrand. Maar het gaat zeker niet rechtstreeks op de trein naar Coevorden zoals sommi-

Het scheidingsstation van de GAD in Hilversum.

FOTO GAD

Interview

Het Gooi heeft een brengcultuur, het is altijd druk op de vier scheidingsstations

Leven zonder grijze klikeo

Bussum * De GAD start vrijdag met de actie 100-100-100. Inwoners van het Gooi en de Vechtstreek worden opgeroepen om honderd dagen te leven zonder restafval.

Dat kan door al het afval beter te scheiden. Het huishoudelijk afval kan verwerkt worden tot nieuwe grondstoffen en producten. Deelnemers kunnen zich nog tot 11 november aanmelden voor de actie via de website gad.100-100-100.nl. Daarop zijn de deelnemers, onder wie milieuwethouder van Hilversum Nicolien van Vroonhoven en haar collega's Peter Smit van Wijdemeren en Gerben Struik van Gooise Meren, te volgen. In andere delen van het land waar de actie eerder gehouden werd, daalde het restafval van gemiddeld veertig naar vier vuilniszakken per jaar. De Gooi- en Eemlander volgt tijdens de honderd dagen een aantal deelnemers en publiceert over hun ervaringen. Ook verslaggeefster Susanne van Velzen doet mee. Zij hielp een ochtend mee met het ophalen van het restafval. Een verslag van haar ervaringen als vuilnisvrouw verschijnt later in de week in de krant. Evenals een interview met afvalcoach Jeroen Langeweg van de GAD.

gen misschien denken”, benadrukt de GAD-manager.

Thuis ziet Daniël Walkot de grijze bak met restafval steeds leger worden. In zijn gezin met drie kinderen is afval scheiden inmiddels heel gewoon. „Het gaat soepel. We hebben in de keuken allemaal aparte afvalbakjes. Ook voor batterijen en chemisch afval. De kinderen gooien nog wel eens iets in de verkeerde bak. Daar wijs ik ze op en dan halen ze het eruit om in de goede bak te doen. Voor hen moet het heel gewoon worden dat ze niet meer alles op één hoop gooien.”

En die vier grijze vuilniszakken die dan nog overblijven per jaar per huishouden, wat zit daar dan in? „De inhoud van stofzuigerzakken en chipsverpakkingen. Chips zou ook prima in een plastic zak verpakt kunnen worden, maar dat wil de consument nog niet. Een chipszak moet kraken.”

Afval in cijfers

Inwoners van het Gooi en de Vechtstreek hebben gemiddeld ruim 400 kilo afval per persoon per jaar.

- * 225,8 kilo restafval
- * 87 kilo groente, fruit en tuinafval
- * 54,1 kilo papier en karton
- * 26,8 kilo glas
- * 7,9 kilo plastic- en metaal verpakkingen en drankkartons
- * 5,9 kilo textiel